

IRODALOMTUDOMÁNY

A Magyar Műhely és az Arkánum megítélése a nyolcvanas évekbeli magyarországi irodalmi mezőben

Fenyő Dániel

PTE BTK Irodalom- és Kultúratudományi Doktori Iskola

fenyoda@gmail.com

Előadásomban a magyar neoavantgárd irodalom mint hagyomány nyolcvanas évekbeli átértékelődésével foglalkozom. A nyolcvanas évek második felére az irodalmi nyilvánosság szerkezetének megváltozásával, vagyis a neoavantgárdként értékelt irodalmi kísérletek első nyilvánosságba való részleges befogadásával párhuzamosan megszűnt a *Magyar Műhely* meghatározó szerepe a magyar neoavantgárd művészet kitüntetett fórumaként. A megváltozott történeti kontextusban a korabeli, avantgárd hagyománytudattal rendelkező, ugyanakkor nem a *Magyar Műhely* által képviselt vizuális költészetben gondolkodó pályakezdő magyarországi írók saját művészi gyakorlatuk kialakításához a neoavantgárd más irányait kezdték el kutatni. E hagyományok, minták között találjuk meg az *Arkánum* folyóiratot is, amely a neoavantgárddal kapcsolatos kutatások egyik leginkább alulrepräsentált intézménye. Előadásomban arra vállalkozom, hogy ezt a nehezen szétszálazható irodalomtörténeti helyzetet, alakulási folyamatot a *Magyar Műhely* és az *Arkánum* folyóiratok korabeli, a magyar irodalmi mezőhöz való kapcsolódási módjain keresztül vizsgáljam meg. A *Magyar Műhely* gyakorlata és a folyóirat nyolcvanas évekbeli megítélése inkább a diszkontinuitást teszik érzékelhetővé a neoavantgárd és a korabeli újabb irodalmi formációk között, míg az *Arkánum* irodalomkritikai tevékenysége, valamint az avantgárd fogalmának általuk végzett kitágítása olyan értelmezői keretet hozott létre, amelyen keresztül láthatóvá váltak az új érzékenység irodalmának neoavantgárdhoz kapcsolódásai.